

Pressió a favor de la protecció del Delta de l'Ebre

written by Redacció Unilateral | 27 de gener de 2021

El Govern e la Generalitat ha refermat el compromís amb la protecció del Delta de l'Ebre, el manteniment de la seva morfologia –en la mesura del possible– i amb la lluita contra la regressió que pateix. Així, ha aprovat un acord on es reconeix que la solució al problema de fons és estructural i que, a mig termini, ha de tenir com a base la mobilització dels sediments del riu. Tanmateix, el Govern també considera imprescindible actuar a curt termini en el reforçament del front litoral del Delta i en l'adopció d'accions per fer front a les situacions d'emergència.

En aquest sentit, insta l'Estat a dur a terme un seguit d'accions, com a organisme competent en matèria de protecció de la costa i del litoral i de planificació hidrològica en la conca de l'Ebre. Concretament, el Govern li reclama que adopti les mesures d'emergència oportunes per tal de reforçar el front litoral del delta de l'Ebre per defensar-lo dels embats marins. També que aprovi el Pla de protecció del Delta de l'Ebre amb la participació de la Generalitat i de la Taula de Consens pel Delta. Aquest és el document que ha de contenir les mesures estructurals necessàries per evitar la regressió del Delta. Per a coordinar aquestes actuacions, el Govern insisteix a l'Estat en la necessitat de constitució d'una comissió mixta amb la Generalitat i la Taula de Consens pel Delta.

Finalment, li demana que incorpori en el Pla hidrològic de l'Ebre per al període 2021-2027 les garanties per mantenir el cabal adequat del riu en la seva desembocadura i les mesures adequades per a la mobilització dels sediments. En aquest

sentit, l'Acord mostra el compromís del Govern a seguir defensant els cabals d'aigua del riu Ebre i la mobilització de sediments en la línia del que proposa el Grup sobre els sediments de la conca de l'Ebre, creat a instàncies del Parlament, i integrat per la Generalitat, universitats, la Plataforma de Defensa de l'Ebre, la plataforma Campanya pels Sediments de l'Ebre i Taula de Consens del Delta.

L'Acord també posa de manifest la disposició de la Generalitat per col·laborar en l'execució de les actuacions planificades per l'Estat per a la protecció del Delta i per aportar recursos humans i econòmics suplementaris que permetin accelerar la resposta a l'actual situació d'emergència.

Pel que fa a actuacions urgents, el Govern ha demanat formalment a l'Estat la formalització d'un conveni perquè les dues administracions col·laborin en les tasques de reforçament del litoral i reparació dels efectes de les llevantades. Concretament, sobre els danys causats per la tempesta Filomena, el Govern ha aprovat sol·licitar a l'Estat la declaració d'emergència de les obres necessàries per reparar-ne els efectes sobre el Delta de l'Ebre i la mobilització de 500.000 m³ de sorres per restaurar i reforçar el front litoral davant dels embats del mar. L'Acord determina la voluntat del Govern de cofinançar, mitjançant un conveni, les actuacions que consensuïn les dues administracions per impulsar una intervenció estructural sobre el litoral del Delta de l'Ebre per suportar futurs temporals.

Finalment, l'Acord mostra la voluntat del Govern d'iniciar la redacció del Pla de protecció del medi natural i del paisatge del Parc natural del Delta de l'Ebre i revisar l'instrument de gestió de l'espai xarxa Natura 2000 Delta de l'Ebre en el marc de les competències que la Generalitat té atribuïdes en matèria de conservació de la natura.

Un espai de gran valor natural i econòmic

El Delta de l'Ebre és un espai natural ric en biodiversitat i alhora especialment fructífer en termes de producció agrària, amb un 65% de la seva superfície dedicada al conreu de l'arròs. També és un motor econòmic gràcies a altres activitats com la pesca, l'aqüicultura, el marisqueig, la caça i el turisme. En termes de patrimoni natural, és un espai natural d'alt valor i de rellevància internacional en termes d'hàbitats i d'espècies. Amb prop de 32.000 hectàrees de superfície, constitueix l'hàbitat aquàtic més extens de Catalunya i presenta una rica diversitat d'ambients. Inclou el Parc Natural del Delta de l'Ebre, declarat el 1983 per la Generalitat, amb una superfície de 7.802 hectàrees.

Els prop de 190 embassaments construïts en la conca de drenatge de l'Ebre, entre els quals destaquen els de Flix, Riba-roja i Mequinensa, han influït en la retenció dels sediments dels quals es nodreix el Delta. Així, s'estima que actualment arriben al Delta menys del 10% dels sediments que hi arribarien sense els embassaments del tram baix.

El canvi climàtic és un altre factor a tenir en compte. Comporta un increment del nivell del mar (s'estima entre 1 i 3 mm/a) i genera el fenomen de subsidència (enfonsament). Durant les darreres dues dècades (1992-2010), s'han detectat intensitats mitjanes de subsidència de 3 mm/any amb un gradient que va des de valors molt baixos a l'inici del Delta (1 mm/any) fins a valors més elevats a prop de la desembocadura (5-6 mm/any).

Les accions per lluitar contra la regressió del Delta s'han de portar a terme en la seva major part en la zona de domini públic marítim terrestre, on l'Estat té les principals competències. També la regulació de cabals de l'Ebre i la capacitat d'acordar la mobilització dels sediments depèn de l'Estat, a través del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, via la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre (CHE). És aquest organisme qui té les competències sobre la planificació i gestió del domini públic hidràulic.

Per la seva banda, la Generalitat té, principalment, competències en la gestió del Parc Natural del Delta de l'Ebre i de la xarxa Natura 2000.

A finals de novembre de 2020, la Taula de consens va avançar al Departament de Territori i Sostenibilitat una "Proposta d'actuació d'emergència en el front litoral del Delta de l'Ebre". Aquesta proposta va ser tramesa al Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic demanant la declaració d'emergència de les actuacions previstes en el document i oferint recursos econòmics per col·laborar en l'execució. La proposta no ha estat acceptada pel Ministeri, que ha considerat que li correspon la planificació i l'execució de les actuacions de defensa del litoral en el domini públic.